

Rom 14, 3

3: Den som spiser må ikke forakte den som ikke spiser! Og den som ikke spiser må ikke dømme den som spiser! For Gud har tatt imot ham.

Legg merke til hvor presist og rett på sak Paulus taler! "Den som spiser", det var den som hadde mer lys over evangeliet, og hadde oppfattet sin frihet fra de levittiske matforskriftene. Han var fristet til å "forakte" den svake som ikke hadde sett dette. Mens den svake, som holdt seg strengt til disse forskriftene, kunne på sin side fristes til å "dømme" disse som ikke overholdt denne loven, dømme dem som lettsindige som ikke tok Gud og hans ord alvorlig nok. Apostelen retter sin alvorlige formaning til begge sidene. Den som spiser må ikke forakte den som ikke spiser! Eier du av Guds store nåde et større og mer rett syn på disse ting enn din svake bror, så vakt deg for hovmodet! Frykt! Vær forsiktig så du ikke i hjertet ditt forakter disse svake, men heller tjener dem i desto større ydmykhet og kjærlighet. Det er jo først og fremst det de i sin svakhet trenger. Ellers gjør du, tross alt du har sett av Guds sannheter, noe som er særdeles ondt i Guds øyne. Ja, som er mye verre enn alle de svakes mangel på tro. "Gud står de stolte imot, men de ydmyke gir han nåde" (Jak 4: 6). Å ha mye kunnskap om Guds rike er en dyrebar, men ofte farlig gave. "Kunnskapen oppblåser, men kjærligheten oppbygger" (1Kor 8: 1). Å forakte den svake, strir både mot ydmykheten og kjærligheten. Må Gud bevare oss fra dette!

Og den som ikke spiser må ikke dømme den som spiser! Den "som ikke spiser", holdt seg strengt etter lovens matforskrifter. Og når denne ikke forstod, eller trodde den friere broren handlet etter sin overbevisning, men trodde hans friere oppførsel var av kjødelig art og i vantro mot Gud, så var dette i seg selv forkastelig og fordømmende. Samtidig skal vi huske at slikt på apostelens tid ofte skjedde på grunn av manglende kunnskap om at denne loven om mat og drikke var opphevd, at de kristne var fri fra dens påbud og forskrifter. Dette opplyser nå Paulus de svake om, når han sier at de ikke skal dømme dem som levde et friere liv i dette spørsmålet. For disse må jo da ha en berettiget bevisst frihet fra lovens forskrifter. Når en ikke skal dømme dem, men betrakte dem som levende kristne, selv om de konsekvent anså seg uforpliktet og fri fra disse forskriftene.

Hvis noen lever fritt og åpenbart i strid med de ti bud, da kan en med rette dømme dem (1Tim 5: 24). Her tales bare om slikt som de kristne kunne ha ulike tanker om, mens de på begge sider alltid var oppriktig opptatt med å fatte og gjøre Guds vilje. I slike tilfeller skal vi alltid være forsiktige med å dømme. Det vil alltid finnes enkelte forhold og bibelsteder som noen oppfatter som helt klare og utvetydige, mens en annen troende likevel oppfatter det på en annen måte. Da må vi ikke straks dømme den broren som fremdeles ser det annerledes, hvis han ellers i hele livet sitt lever som en kristen, som har forlatt urettferdigheten og lever for Kristus (v. 6). For da kan vi også være sikre på at hans frihet i et spesielt forhold skyldes hans overbevisning, hans åndelige syn i Ordet, og ikke noen

falskhet i ånden. Og hvis du ikke ser på ham ut fra denne synsvinkel, så "dømmer" du, og gjør deg dermed nettopp skyldig i det apostelen advarer mot i dette verset.

Av sammenhengen ser vi at de "svake" hadde tendens til å dømme de andre som ikke avholdt seg fra kjøtt og vin. De så på dem som mindre alvorlige og oppriktige kristne enn dem selv, og at de levde i en livstruende fare for sin sjel. For i det følgende, spesielt v. 4, svarer Paulus nettopp slike tanker. Først, som grunn for at de svake ikke skal dømme sin bror, sier han: For Gud har tatt imot ham. Her tales det om en kristen, en som gjør det for Herrens skyld, det han gjør (v. 6). Et slikt menneske har alltid Guds vennskap. Gud "har tatt imot ham" i de helliges samfunn, og da får ingen lov å dømme ham. Selv om han har misforstått sin frihet, og gjort noe som i seg selv ikke er rett, så er han likevel et Guds barn når han gjør dette i den oppfatning at det er rett innfor Gud. At han er en kristen beror jo bare på at han lever utelukkende i troen på Kristus og vil gjøre hans vilje, uansett om han lykkes bedre eller dårligere i dette. Slike har Gud tatt imot, og da må ingen mennesker dømme dem. Dette taler så Paulus mer om: